

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 271/2012-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. mája 2012 predbežne prerokoval sťažnosť F. K., P., zastúpeného JUDr. D. D., advokát, spol. s r. o., P., konajúcou prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. D. D., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 53/2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. K. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. marca 2012 doručená sťažnosť F. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 53/2004 (ďalej aj „namietané konanie“).

Zo sťažnosti okrem iného vyplýva, že „Dňa 27. 04. 1995 si sťažovateľ prostredníctvom jeho zástupcu podal žalobu o doplatenie ušlého zárobku 20.000.- Sk na Okresný súd Považská Bystrica vedený pod sp. zn. 6 C 785/96. Tento spor bol ukončený rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 31. 05. 1999 sp. zn. 8 C 735/95, v ktorom súd vyhovel návrhu sťažovateľa. Proti tomuto rozsudku si odporca P., a. s., podal odvolanie dňa 21. 07. 1999 a sťažovateľ sa k tomu odvolaniu vyjadril dňa 24. 05. 1999. Dňa 24. 10. 2001 bolo vytýčené prvé pojednávanie od podania odvolania a od tejto doby konanie na Krajskom súde Trenčín nie je do dnešného dňa skončené a Krajský súd Trenčín nás žiadnym procesným spôsobom neupovedomil o prerušení konania z dôvodu, že odporca, P., a. s., sú v konkurze. Máme za to, že Krajský súd mal vydať uznesenie o prerušení konania z dôvodu, že sa vedie konkurzné konanie na P., a. s.

Dňa 14. 10. 2003 nás Okresný súd Považská Bystrica vyzval, aby sme súdu oznámili, či si sťažovateľ prihlásil svoj nárok do konkurzu po odporcovi. Okresnému súdu Považská Bystrica sme poslali list zo dňa 15. 10. 2003, že sme si neuplatnili svoje návrhy do konkurzu po odporcovi, nakoľko prebiehalo odvolacie konanie, ktoré nebolo po vyhlásení konkurzu uznesením prerušené. Dňa 07. 07. 2004 nás Krajský súd Trenčín vyzval, aby sme oznámili súdu, či sme si uplatnili proti odporcovi, ktorý je v konkurznom konaní, pohľadávku. Na výzvu Krajského súdu Trenčín sme reagovali dňa 15. 07. 2004 s tým, že sme si neuplatnili naše nároky do konkurzného konania, pretože prebiehalo odvolacie konanie, ktoré nebolo prerušené a čakali sme na rozhodnutie súdu.

Dňa 21. 06. 2005 nás Krajský súd Trenčín žiadal o oznámenie, či naďalej trváme na podanom návrhu zo dňa 02. 05. 1995 a poslal nám vyjadrenie správcu konkurznej podstaty JUDr. P. H. zo dňa 10. 08. 2005.

Dňa 11. 07. 2005 sme vyzývali listom Krajský súd Trenčín, aby vo veci rozhodol a trvali sme na podanom návrhu. Dňa 27. 07. 2005 nám Krajský súd Trenčín oznámil, že odvolací súd nemôže vo veci rozhodnúť, nakoľko ide o konanie, ktoré je zo zákona podľa § 14 ods. d) zákona o konkurze a vyrovnaní prerušené z dôvodu konania vyhláseného na odporcu.“

Sťažovateľ ďalej uviedol, že „*pokiaľ si odporca podal odvolanie a neskôr bol vyhlásený na jeho majetok konkurz, mal v lehote určenej súdom podať návrh na pokračovanie tohto konania. Nám nie je známe, či Krajský súd vyzval správcu konkurznej podstaty, aby v určenej lehote podal návrh na pokračovanie sporu, alebo tento návrh môže podať odporca úpadcu, ktorým je sťažovateľ. Na množstvo výziev, ktoré sme obdržali od Krajského súdu, sme stále žiadali, že trváme na tom, aby súd pokračoval v konaní a trvali sme na podanom návrhu, čím sme splnili hore uvedené citované ustanovenie § 14 ods. 5 zákona č. 3267/1991 Zb. V tomto prípade musel pochybiť Krajský súd Trenčín, keďže nekonal ďalej a aj z vyjadrenia správcu konkurznej podstaty zo dňa 10. 08. 2005 vyplýva, že naďalej trvá na podanom odvolaní úpadcu a teda v tomto smere sa stáva správca účastníkom konania namiesto úpadcu.*“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1/ Základné právo F. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranej lehote čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 53/04, porušené bolo.

2/ Ústavný súd SR prikazuje Krajskému súdu v Trenčíne, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 53/04 konal bez zbytočných prietáhov.“

Ďalej sťažovateľ žiada, aby mu ústavný súd priznal finančné zadost'účinenie v sume 10 000 € a úhradu trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o sťažnosti sťažovateľa smerujúcej proti postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co/53/2004, ktorým boli podľa neho spôsobené zbytočné prietahy, čím malo dôjsť aj k porušeniu jeho v petite sťažnosti označených práv.

Pri výklade základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

Zo sťažnosti, z jej príloh a zistení ústavného súdu vyplýva, že Okresný súd Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) vo veci vedenej sťažovateľom proti odporcovi P., a. s., pod sp. zn. 8 C 785/95 rozhodol 31. mája 1999 rozsudkom, ktorým návrhu sťažovateľa vyhovel. Proti tomuto rozsudku podal odporca 21. júla 1999 odvolanie, ku ktorému sa sťažovateľ vyjadril 24. augusta 1999. Okresný súd 23. septembra 1999 predložil súdny spis spolu s odvolaním krajskému súdu a veci bola pridelená sp. zn. 5 Co 500/99.

Krajský súd v ďalšom období vykonal procesné úkony spojené so zisťovaním aktuálneho stavu konkurzu vyhláseného na majetok odporcu, ďalej zisťoval stanovisko ustanoveného správcu konkurznej podstaty a 30. septembra 2003 vrátil súdny spis okresnému súdu bez rozhodnutia s tým, že *„poukazujúc na vyhlásený konkurz je potrebné zistiť stav prieskumného pojednávania a podľa jeho výsledku potom prípadne, ak a to bude dôvod, spis opätovne zaslať odvolaciemu súdu“*.

Okresný súd po vykonaní predmetného zistenia súdny spis spolu s odvolaním 2. apríla 2004 opätovne predložil krajskému súdu a bola mu pridelená nová sp. zn. 5 Co 53/04.

V nasledujúcom období krajský súd opakovane žiadal správcu konkurznej podstaty (7. júla 2004, 4. augusta 2004, 3. marca 2005), aby sa vyjadril, či podá návrh

na pokračovanie v prerušenom konaní, a keďže nereagoval, uznesením z 2. mája 2005 mu uložil poriadkovú pokutu v sume 5 000 Sk. Správca konkurznej podstaty v celom doterajšom priebehu prerušeného namietaného konania návrh na jeho pokračovanie nepredložil.

Krajský súd priebežne až dosiaľ zisťoval aktuálny stav konkurzného konania, pričom v oznámení konkurzného súdu zo 6. marca 2012 je uvedené, že „*konkurzné konanie dosiaľ nie je skončené a nachádza sa v štádiu speňažovania majetku*“.

Z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Trenčín vyplýva, že „*Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 8 K 288/99-150 zo dňa 22. 5. 2000, ktoré nadobudlo právoplatnosť 14. 6. 2000, vyhlásil konkurz na majetok P., a. s... Za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. P. H...*“.

Podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení platnom v relevantnom čase [ďalej len „zákon č. 328/1991 Zb.“; (23. september 1999 – začiatok namietaného konania)] iné konania, ako tie, ktoré sú uvedené v písmene c) a ktorých výsledkom môže byť nárok proti podstate, sa prerušujú. V týchto konaniach sa však pokračuje na návrh správcu, úpadcovho odporcu alebo nerozlučného účastníka konania. Úpadca môže tento návrh podať, len ak tak neurobí správca v lehote určenej súdom. Neprerušuje sa však konanie o výživnom maloletých detí a trestné konanie.

Ústavný súd konštatuje, že vo všeobecnosti sa v súvislosti s vyhlásením konkurzu a jeho účinkami na súdne konania akceptuje taký výklad citovaného ustanovenia zákona č. 328/1991 Zb., podľa ktorého súdne a iné konania sa vyhlásením konkurzu ex lege prerušujú, a preto súd alebo iný orgán nevydáva rozhodnutie o prerušení konania, ibaže by to vyžadoval osobitný zákon. V týchto konaniach možno vždy pokračovať na návrh správcu bez ohľadu na to, či úpadca má postavenie navrhovateľa alebo odporcu (pozri Ďurica, M.: Zákon o konkurze a vyrovnaní. Prvé vydanie. Žilina: Poradca podnikateľa. s. 122).

Sťažovateľ namieta zbytočné prietahy v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 5 Co 53/2004, ktoré je v súvislosti s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 K 288/99-150 z 22. mája 2000, ktorým bol vyhlásený konkurz na majetok odporcu, zo zákona prerušené.

Podľa § 111 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa pojednávania a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova.

Podľa § 111 ods. 2 OSP ak je konanie prerušené podľa § 109, súd urobí všetky potrebné opatrenia, aby sa odstránili prekážky, ktoré spôsobili prerušenie alebo pre ktoré prerušenie trvá. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, pokračuje súd v konaní i bez návrhu.

Namietané konanie je dosiaľ, teda aj v čase, keď ústavný súd rozhoduje o podanej sťažnosti, stále zo zákona prerušené.

Ústavný súd v súvislosti s uvedeným poukazuje na svoju konštantnú judikatúru (napr. I. ÚS 10/03), podľa ktorej nečinnosť súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu tak, ako to je v prípade prerušenia konania, neposudzuje v zásade ako zbytočné prietahy v súdnom konaní (m. m. II. ÚS 3/03, I. ÚS 65/03, I. ÚS 214/06).

V danej veci uvedené konštatovanie nie je limitované ani skúmaním otázky, či účastník konania namietajúci prietahy využil všetky dostupné a účinné právne prostriedky proti uzneseniu o prerušení konania, pretože v danom prípade je konanie prerušené priamo zo zákona bez nutnosti vydať procesné rozhodnutie, ktoré by uvedenú skutočnosť osvedčovalo.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty účastníka konania (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd v tejto súvislosti v súlade so svojou

doterajšou judikatúrou (m. m. I. ÚS 162/03) konštatuje, že prerušenie konania možno považovať za prekážku konania. Ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným zákonom, nemožno v prerušenom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým aj k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

V súvislosti s prerušením konania v dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka už ústavný súd taktiež vyslovil názor, že sťažovateľ (navrhovateľ) už v takomto prerušenom konaní pri uplatňovaní svojich nárokov nemôže postupovať pred príslušným všeobecným súdom, ktorý po vyhlásení konkurzu prestáva byť súdom, ktorý je oprávnený a povinný poskytnúť mu súdnu ochranu (m. m. II. ÚS 44/05).

V prípadoch, keď je konanie prerušené zo zákona, už z povahy veci neprichádza do úvahy, aby v ňom dochádzalo k porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, pretože doba, počas ktorej je konanie prerušené, závisí od iných faktorov, konkrétne v danej veci od dĺžky konkurzného konania (IV. ÚS 450/2011).

Keďže krajský súd v namietanom konaní priebežne zisťoval aktuálny stav konkurzného konania, ktoré do jeho právoplatného skončenia je zákonnou prekážkou pokračovania v namietanom konaní, a zároveň priebežne komunikoval aj so správcom konkurznej podstaty, ústavný súd zhodnotiac všetky okolnosti danej veci dospel k záveru, že základné právo sťažovateľa garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v namietanom konaní až dosiaľ nemohli byť porušené, a preto sťažnosť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti v nej uplatnenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. mája 2012